

**PRÍLOHA Č.3 K DODATKU Č.3,
ktorým sa mení a dopĺňa
USMERNENIE PRE ADMINISTRÁCIU OSI 4 LEADER**

**PRÍLOHA Č. 6
CHARAKTERISTIKA PRIORÍT A OPATRENÍ OSI 3, KTORÉ SÚ IMPLEMENTOVANÉ
PROSTREDNÍCTVOM OSI 4**

verzia č. 1. 3 platná od 24.07. 2009

aktualizované Dodatkom č.1 k Usmerneniu pre administráciu osi 4 Leader zo dňa 20. 10. 2008
aktualizované Dodatkom č.3 k Usmerneniu pre administráciu osi 4 Leader zo dňa 24. 07. 2009

V Prílohe č. 6 **Charakteristika priorít a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4** sú definované jednotlivé opatrenia osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4. Opatrenia osi 3 sú upravené pre ich realizáciu v rámci implementácie opatrenia 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a sú záväzné pre MAS aj konečného prijímateľa – predkladateľa projektu.

Zároveň sú v tejto prílohe uvedené **Pokyny na vypracovanie tabuľkovej časti projektu vo formáte Excel**, ktoré konečný prijímateľ – predkladateľ projektu predkladá spolu so Žiadosťou o nenávratný finančný príspevok pre príslušné opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4.

OS 3: KVALITA ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH A DIVERZIFIKÁCIA VIDIECKEHO HOSPODÁRSTVA

PRIORITA: PODPORA VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

1.3 OPATRENIE 3.3 VZDELÁVANIE A INFORMOVANIE

Cieľ

Skvalitniť a podporiť ľudský potenciál ako základnú podmienku pre zlepšenie kvality života na vidieku.

Tento cieľ sa bude naplňovať predovšetkým prostredníctvom:

- vytvárania predpokladov pre dosiahnutie čo najväčšieho prínosu a pridanej hodnoty v rámci relevantných opatrení programu;
- poskytovania potrebných vedomostí, zručností a informácií pre:
 - zlepšenie komunikácie a propagácie vo vidieckom priestore;
 - poradenstvo v oblasti celoživotného vzdelávania;
 - využívanie informačných a komunikačných technológií;
 - trvalú udržateľnosť životného prostredia, tradičné vidiecke postupy, remeslá a kvalitné lokálne výrobky;
 - manažment podnikov, ktoré svoju činnosť diverzifikujú do nepoľnohospodárskych oblastí;
 - realizáciu zámerov obcí v záujme svojho rozvoja s cieľom zatraktívnenia vidieckeho priestoru a zvýšenia kvality života na vidieku;
 - zástupcov obcí v rámci aktivít zameraných na trvalodržateľnosť a renováciu kultúrnej, prírodnej krajiny a rozvoj obcí;
 - vznik medzisektorových partnerstiev, PPP a záujmových združení.

Rozsah a činnosti (vrátane tematického zamerania)

Cieľom podpory sú vzdelávacie projekty zamerané na získavanie, prehľbovanie, inovácie vedomostí, zručností a šírenie informácií o jednotlivých opatreniach osi 3 podľa EPFRV. Oprávnené sú všetky vzdelávacie a informačné aktivity, ktoré súvisia s cieľmi opatrenia:

1. všetky formy ďalšieho vzdelávania, ktorých zameranie je v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ a SR.

Vzdelávacie aktivity určené pre podnikateľské subjekty a subjekty verejnej správy (obce, mestá a ich združenia a občianske združenia) – tematicky zamerané najmä na:

- ekonomiku podnikateľského subjektu (napr. legislatíva, riadenie ekonomicky životaschopného podniku, podnikateľský plán, diverzifikácia činností, spolupráca a rozvoj podnikov);
- zavádzanie nových metód a nástrojov práce a riadenia vo vidieckom priestore;
- manažment kvality;
- inovácie vo vidieckych oblastiach, zavádzanie informačných technológií, internetizácia;
- ochranu životného prostredia (environmentálne vhodné technológie, alternatívne zdroje energie, separovaný zber, využívanie biomasy, ochrana, tvorba a manažment krajiny, cieľová kvalita vidieckej krajiny a pod.);
- obnovu a rozvoj vidieka;
- prístup Leader.

2. nasledovné formy informačných aktivít

- tvorba nových vzdelávacích programov;
- tvorba analýz vzdelávacích potrieb;
- krátkodobé kurzy, školenia, tréningy na získanie potrebných vedomostí a zručností;
- konferencie a semináre;
- televízne a rozhlasové kampane (ako sú propagačné aktivity, besedy, talk shows);
- výmenné informačné stáže a návštevy v tuzemsku a v EÚ;
- putovné aktivity k cieľovým skupinám;
- ďalšie formy, ako napríklad tlačené publikácie a webové portály, trvalý informačný a poradenský servis zameraný na celoživotné vzdelávanie.

Uprednostňujú sa kombinácie uvedených foriem.

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z Programu rozvoja vidieka SR 2007 -2013 (ďalej len „PRV“), je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení pre administráciu osi 4 Leader (ďalej len „Usmernenie“), kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom na území Slovenska Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).
2. Projekt sa musí realizovať pre subjekty, ktoré sú konečnými prijímateľmi nefinančnej pomoci. Preukazuje sa pri ŽoP.
3. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielného financovania.
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použil iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
5. Zmluva o vedení bankového účtu konečného prijímateľa – predkladateľa projektu (fotokópia) alebo potvrdenie banky o vedení bankového účtu konečného prijímateľa – predkladateľa projektu vrátane uvedenia čísla bankového účtu (fotokópia). Preukazuje sa pri ŽoP.

6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť kópiu dokladu o kvalifikácii lektora v danej oblasti a súhlas lektora vzdelávacej a informačnej aktivity v projekte formou čestného prehlásenia. Preukazuje sa pri ŽoNFP.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP najneskôr do 3 rokov od podpísania Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu môže požadovať poplatky od účastníkov maximálne do výšky DPH v prípade, že ide o konečných prijímateľov – predkladateľov projektu, pre ktorých je DPH neoprávneným výdavkom na aktivity, ktoré sú oprávnené. Pokiaľ ide o konečných prijímateľov – predkladateľov projektu, pre ktorých je DPH oprávneným výdavkom, nesmú žiadať poplatky na oprávnené aktivity. V prípade poplatkov na neoprávnené aktivity poplatky od účastníkov nie sú obmedzované. Preukazuje sa pri ŽoP.

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky

Podpora sa poskytuje na výdavky spojené so zabezpečením a realizáciou vzdelávacieho a informačného projektu

1. interné výdavky organizátora (platy, cestovné a ubytovanie pre zamestnancov organizátora, výdavky spojené s účtovníctvom a ekonomicky riadením projektu);
 - a) personálne výdavky – platy vrátane odvodov garantom (projektový, organizačný, finančný manažment a administrátor).
 - b) cestovné, stravné a ubytovanie pre zamestnancov organizátora v prípade ak sa aktivity projektu realizujú mimo sídla žiadateľa.

Preplatenie týchto výdavkov možno v rámci projektu uplatniť pri cestách zamestnancov organizátora z miesta pravidelného pracoviska alebo bydliska na miesto konania vzdelávacieho projektu a späť. Za oprávnené cestovné výdavky sa považujú reálne cestovné výdavky doložené platným cestovným lístkom za leteckú dopravu, železničnú, autobusovú dopravu a MHD.

⇒ Výdavky na stravu a ubytovanie

- výdavky na ubytovanie nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku **170 EUR/deň/osobu.**
- **výdavky na stravu nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku 30 EUR/deň/osobu.**

⇒ Výdavky na automobilovú dopravu budú prípustné

- pri použití taxíka:
skutočné výdavky;
- pri použití motorového vozidla organizácie na prepravu zamestnancov organizátora na základe opatrenia MPSVR SR o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách + spotreba PHM na základe technického preukazu motorového vozidla;
- akékoľvek cesty mimo miest konania vzdelávacieho projektu (stáže a návštevy) musia byť zdôvodnené ako cesty, ktoré súvisia so zabezpečením a realizáciou projektu.

- c) výdavky na použitie priestorov a techniky vo vlastnej réžii (môžu tu byť zahrnuté výdavky na použitie vlastného učebného priestoru, vlastnej didaktickej techniky

a vlastného ubytovacieho priestoru) v súlade s interným predpisom a pomôcky súvisiace s témou vzdelávania.

2. externé výdavky organizátora (honoráre lektorom, autorom študijných a propagačných materiálov – vrátane vlastných lektorov a autorov organizátora), prekladateľom, oponentom a tlmočníkom, cestovné, vrátane hromadnej prepravy, stravné a ubytovanie pre účastníkov vzdelávacej aktivity, lektorov a tlmočníkov, prenájom učebného priestoru a didaktickej techniky, propagácia vzdelávacej a informačnej aktivity);

a) personálne výdavky lektorom, prekladateľom, autorom študijných materiálov, oponentom, tlmočníkom

Prípustné maximálne sadzby:

- honoráre lektorom a autorom študijných a propagačných materiálov..... **170 EUR /1 hod.**
- honoráre tlmočníkom **70 EUR /1 hod.**
- honoráre prekladateľom..... **30 EUR /1 str.**
- honoráre oponentom..... **30 EUR /1str.**

Táto suma musí zahŕňať príspevky organizácie do zdravotných a sociálnych poisťovní, ale nesmie zahŕňať žiadne prémie, odmeny alebo podiely na zisku.

b) cestovné, stravné a ubytovanie pre účastníkov vzdelávacej aktivity, lektorov, tlmočníkov;

Preplatenie týchto výdavkov možno v rámci projektu uplatniť pri cestách lektorov, tlmočníkov a cieľovej skupine vzdelávacieho projektu z miesta bydliska na miesto konania vzdelávacieho projektu a späť. Za oprávnené cestovné výdavky sa považujú reálne cestovné výdavky doložené platným cestovným lístkom za leteckú dopravu, železničnú, autobusovú dopravu a MHD.

⇒ Výdavky na stravu a ubytovanie

- výdavky na ubytovanie nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku **170 EUR/deň/osobu.**
- **výdavky na stravu nesmú prekročiť maximálne stanovenú čiastku 30 EUR/deň/osobu.**

Výdavky na automobilovú dopravu budú prípustné

- pri použití taxíka:
skutočné výdavky;
- pri použití motorového vozidla organizácie na prepravu lektorov, tlmočníkov a cieľovej skupine vzdelávacieho projektu na základe opatrenia MPSVR SR o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách + spotreba PHM na základe technického preukazu motorového vozidla;
- akékoľvek cesty mimo miest konania vzdelávacieho projektu (stáže a návštevy) musia byť zdôvodnené ako cesty, ktoré súvisia so zabezpečením a realizáciou projektu.

c) prenájom didaktickej techniky, prenájom učebného priestoru – sú oprávnenými výdavkami za predpokladu, že sa zakladajú na skutočných výdavkoch, týkajúcich sa realizácie projektu a sú riadne preukázateľné,

- d) výdavky na zahraničné informačné a vzdelávacie stáže a návštevy v EÚ môžu predstavovať maximálne 30 % z oprávnených výdavkov na projekt (z podpory sú vylúčené výdavky na pracovné cesty a stáže do zámorských oblastí krajín EÚ).

Výdavky na zahraničné informačné a vzdelávacie stáže a návštevy v EÚ pre organizátorov, lektorov, cieľovú skupinu vzdelávacieho projektu, tlmočníkov, maximálne do výšky 3 150 EUR vrátane ubytovania, stravy a poistenia na osobu a deň a skutočné výdavky na dopravu.

Výdavky na tuzemské informačné a vzdelávacie stáže a návštevy pre organizátorov, lektorov, cieľovú skupinu vzdelávacieho projektu maximálne do výšky 170 EUR vrátane ubytovania, stravy a poistenia na osobu a deň a skutočné výdavky na dopravu.

3. ostatné výdavky organizátora (musia byť nevyhnutné pre riadnu realizáciu prác na projekte, musia byť ľahko identifikovateľné);
 - a) kancelárske potreby (papier, toner, bežné kancelárske kopírovanie a pod.),
 - b) tvorba a tlač študijného **a informačného** materiálu – návrhy, grafická úprava, **odborná úprava** tlač a kopírovanie a väzbu vo väčších množstvách pri príprave a výrobe učebných materiálov, **výdavky spojené s poštovou distribúciou** a pod.,
 - c) šírenie informácií a publicita projektu (tvorba webovej stránky, tlačové konferencie, výroba informačných a propagačných materiálov vrátane zverejnenia v tlači a masmédiách, prenájom výstavnej plochy a ďalšie diseminačné aktivity projektu).
4. výdavky na ostatnú réžiu **paušálne** do maximálnej výšky **20 %** z celkových výdavkov projektu (okrem výdavkov uvedených v bode 1c).

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny (výdavky, dodacie listy a preberacie protokoly pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny);
2. výdavky, ktoré priamo nesúvisia s predmetným vzdelávacím a informačným projektom (napr. výdavky na informačné a komunikačné technológie);
3. výdavky za sprostredkovanie účasti v projekte;
4. výdavky na finančné zabezpečenie možných budúcich strát alebo dlhov;
5. čiastky odložené ako rezervy;
6. finančné výdavky (penále, finančné pokuty a súdne výdavky);
7. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
8. tvorba internetových stránok, ktoré nesúvisia s cieľmi opatrenia;
9. poradenské a konzultačné služby;
10. príjmy od konečného prijímateľa nefinančnej pomoci (napr. účastnícky poplatok);

Neoprávnené projekty

1. podpora sa nevzťahuje na vzdelávacie projekty, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia);

Konečný prijímateľ finančnej pomoci (oprávnený žiadateľ)¹

Oprávneným žiadateľom sú subjekty – inštitúcie, pôsobiace v oblasti poskytovania vzdelávacích a informačných služieb (štátne, príspevkové, rozpočtové, verejno-právne, neziskové organizácie, občianske a záujmové združenia, profesijné komory – pôsobiace minimálne 12 mesiacov pred podaním ŽoNFP, štátne podniky).

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na predkladanie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z programu rozvoja vidieka SR 2007 -2013 (projektov) v rámci implementácie Integrovannej stratégie rozvoja územia (ďalej len „Výzva na implementáciu stratégie“), ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci

Podnikateľské subjekty a subjekty verejnej správy (obce a ich združenia), ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Os 3.

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok

Spôsob financovania: plné financovanie (platby systémom predfinancovania a/alebo refundácie, pozri Usmernenie, Prílohu č. 4 Opatrenia Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, koneční prijímatelia a systémy financovania).

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

Typ investície: nezisková

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

- **100 %** (80 % EÚ, 20 % SR) v oblastiach cieľa Konvergencia;
- **100 %** (55 % EÚ, 45 % SR) v Ostatných oblastiach.

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Demarkačné línie a kritéria s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Neprekrývanie podpory z fondov EPFRV a EFRR (Operačné programy Životné prostredie a Vzdelávanie) je zabezpečené tak, že v rámci **OP Životné prostredie** sú aktivity v oblasti zlepšenia informovanosti a environmentálneho povedomia zamerané na zvyšovanie environmentálneho povedomia verejnosti s výnimkou cieľových skupín uvedených v PRV v opatrení 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity (Os 1) a v opatrení 3.3 Vzdelávanie a informovanie (Os 3). V **OP Vzdelávanie** sú cieľovou skupinou zamestnanci a pracovníci výskumu a vývoja, nezahŕňa osoby pracujúce v agrosektore a lesníctve.

¹ Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom na území Slovenskej republiky.

Demarkačné línie medzi opatreniami v rámci PRV

Prekrývanie podpory medzi opatrením 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity (Os 1) a opatrením 3.3 Vzdelávanie a informovanie (Os 3) je zamedzené odlišnými konečnými prijímateľmi nefinančnej pomoci (v osi 1 sú to subjekty – prvovýrobcovia a spracovatelia produktov z oblasti pôdohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva a v osi 3 sú to podnikateľské subjekty a subjekty verejnej správy, napr. obce a ich združenia, ktoré pôsobia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje Os 3).

OS 3: KVALITA ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH A DIVERZIFIKÁCIA VIDIECKEHO HOSPODÁRSTVA

PRIORITA: VYTVÁRANIE PRACOVNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ NA VIDIEKU

OPATRENIE 3.1 DIVERZIFIKÁCIA SMEROM K NEPOĽNOHOSPODÁRSKYM ČINNOSTIAM

Kód opatrenia

311 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Právny základ

Kapitola I, články 52 (a) (i) a 53 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

Kapitola III, článok 35 a príloha II, bod 5.3.3.1.1 nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Cieľ

Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym aktivitám, rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít (vstupy a výstupy nezahrnuté do prílohy č. 1 Zmluvy o založení ES) a zvyšovanie vidieckej zamestnanosti.

Tento cieľ sa bude naplňať predovšetkým prostredníctvom:

- rozširovania alternatívnych zdrojov príjmov cestou zriaďovania doplnkových výrobných nepoľnohospodárskeho charakteru;
- tvorby nových a zachovania už existujúcich pracovných miest.

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných a ubytovacích zariadení s kapacitou 11 – 40 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty s kapacitou 11 – 40 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných a predajných objektov (pri rekonštrukcii a modernizácii vrátane technológií) a nákup strojov, technológií a zariadení pre:
 - doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane zariadenia geotermálneho vrtu a jeho využívania vrátane rozvodov s výnimkou veternej, vodnej a solárnej energie za podmienky, že prevažnú časť vyrobenej energie konečný prijímateľ nespotrebuje vo vlastnom podniku – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet,
 - výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov (napr. tkanie ľanového plátna a následná výroba národných (ľudových) krojov, atď.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet.
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických

činností (napr. kryté bazény, fitness centrá, masáže a solárne zariadenia, sociálne zariadenia, čističky odpadových vôd a pod.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo, plnárstvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy, sauna, bazén, detské ihrisko a pod.) – stavebné investície, investície do vybavenia, strojov a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet.

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia predajných miest znamená založenie a prevádzkovanie malých predajných miest umiestnených priamo na farmách alebo miestach dostupných pre návštevníkov regiónu, kde prijímateľ pomoci bude môcť predávať svoje výrobky vyrobené v rámci tohto opatrenia, ktoré musia byť nepoľnohospodárskej povahy (napr. ľudovumelecké výrobky: vyrezávané drevené črpáky, národné ľudové kroje, keramika).

Súčasťou stavebných investícií môžu byť aj prístupové cesty, pripojenie na inžinierske siete a úpravy v rámci areálu.

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS. .

1. Investície sa musia realizovať na území Slovenska, v oblasti Konvergenčného cieľa. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS.
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať ekonomickú životaschopnosť pri ŽoNFP. Musí spĺňať minimálne **jedno** z nasledovných kritérií za posledné alebo predposledné účtovné obdobie.

Kritériá ekonomickej životaschopnosti	
V jednoduchom účtovníctve	1. celková zadlženosť aktív $\leq 80\%$
	2. krytie výdavkov príjmami $> 100\%$
V podvojnóm účtovníctve	1. celková zadlženosť aktív $\leq 80\%$
	2. rentabilita nákladov $\geq 0,1\%$

Pre jednoduché účtovníctvo

Ukazovatele	Vzorec	Kritéria
Krytie výdavkov príjmami	$\frac{\text{Príjmy celkom} * 100}{\text{Výdavky celkom}}$	KVP $> 100\%$
Celková zadlženosť aktív	$\frac{\text{Záväzky spolu} * 100}{\text{Majetok spolu}}$	CZA $\leq 80\%$

Pre podvojnú účtovníctvo

Ukazovatele	Vzorec	Kritéria
Rentabilita nákladov	$\frac{\text{Hospodársky výsledok pred zdanením} *}{100 \cdot \text{Náklady}}$	$RN \geq 0,1 \%$
Celková zadlženosť aktív	$\frac{\text{Cudzí kapitál} * 100}{\text{Celkové aktíva}}$	$CZA \leq 80 \%$

3. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí v prípade výstavby, rekonštrukcie a modernizácie výrobných objektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie (bioplynové stanice) predložiť samostatnú ŽoNFP (projekt).
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
5. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v likvidácii, neprebíha voči nemu konkurzné konanie a na majetok, ktorý je predmetom projektu, neprebíha exekučné konanie. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
6. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnene zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
8. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
9. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP najneskôr do 3 rokov (v prípade finančného prenájmu do 4 rokov) od podpísania zmluvy. V prípade finančného prenájmu v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, v prípade kúpy prenajatej veci a kúpnej zmluvy (pri splácaní kúpnej ceny formou splátok) v zmysle Obchodného zákonníka sa platby v rámci ŽoP uskutočnia až po preukázaní vlastníctva konečného prijímateľa – predkladateľa projektu k predmetu nájmu, resp. kúpy.
10. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah oprávňujúci užívať predmet projektu, pretrvávajúci najmenej šesť rokov po predložení ŽoNFP (projektu) s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba nových agroturistických zariadení, nových výrobných a predajných objektov). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte). V prípade nákupu pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom projektu a nákupu pozemkov (časti určenej na výstavbu, ktorá je predmetom projektu), konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah pri prvej ŽoP, ktorá súvisí s nadobudnutím príslušného pozemku. V prípade nákupu strojov konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah pri prvej

- ŽoP. V prípade nákupu nových strojov uzatvorením kúpnej zmluvy do dátumu uvedeného vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú vyhlasuje príslušná MAS, konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastníctvo pri podaní ŽoNFP (s výnimkou lízingu alebo ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu postupoval dobrovoľne podľa pravidiel pre obstarávanie tovarov, stavebných prác a služieb v zmysle Usmernenia, kapitoly 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb platných po dátume uvedeného vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú vyhlasuje príslušná MAS). V prípade výstavby objektov sa uvedené kritérium preukazuje pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní stavby.
11. Realizáciou projektov sa musia vytvoriť nové pracovné miesta alebo existujúca zamestnanosť v podporovanej činnosti musí byť zachovaná. Preukazuje sa pri podaní ŽoNFP (projektu).
 12. Ak je predmetom podpory aj rozvoj ubytovacích služieb, zrekonštruované, zmodernizované alebo nové agroturistické zariadenia musia mať kapacitu minimálne 11 a maximálne 40 základných lôžok a musia spĺňať podmienky vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried.
 13. Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu musia podnikáť v poľnohospodárskej prvovýrobe minimálne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov pred podaním ŽoNFP (projektu) a ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýrody na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 %. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).
 14. Agroturistické objekty vystavané, zrekonštruované a zmodernizované v rámci tohto opatrenia, musia byť prístupné a slúžiť verejnosti.
 15. Po ukončení projektu v oblasti agroturistiky je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu v Agentúre pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od predloženia poslednej ŽoP, resp. po jej zriadení.
 16. Ak je predmetom projektu využitie obnoviteľných zdrojov energie (vrátane geotermálneho vrtu), konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný prevažnú časť vyrobenej energie predať (vo vlastnom podniku môže spotrebovať menej než 50 % vyrobenej energie). Preukazuje sa pri ŽoP týkajúcej sa predmetnej investície po spustení prevádzky, pričom kritérium je povinný dodržiavať v rámci účtovného obdobia počas obdobia platnosti Zmluvy o poskytnutí NFP t. j. 5 rokov po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP.
 17. Maximálny podiel štátu na majetku konečného prijímateľa – predkladateľa projektu nesmie presiahnuť 25 %. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a najmenej päť rokov po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP.

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov). Oprávnené sú výdavky dňom predloženia ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS.

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
3. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS (článok 8 bod 2. nariadenia Komisie ES č. 800/2008). V prípade obstarania strojov, zariadení a technológií vynaložené výdavky a vyhotovené dodacie listy a preberacie protokoly pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS, okrem finančného prenájmu, kúpy prenajatej veci a kúpy formou splátok za podmienok uvedených v bode 2 (k uzatvoreniu zmlúv mohlo dôjsť aj pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS), pričom ako oprávnené výdavky sa uznajú iba tie, ktoré konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu vznikli odo dňa podania ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS. Stavebné investície so začiatkom realizácie pred podaním ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS (evidencia začatia stavebných prác v stavebnom denníku pred podaním ŽoNFP (projektu));
2. nákup použitého majetku. Za neoprávnený výdavok sa nepovažuje finančný prenájom v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ani kúpa prenajatej veci (pričom nájom vznikol max. 1. januára 2006), resp. kúpa formou splátok v zmysle Obchodného zákonníka v prípade, ak sa jedná o následné odkúpenie konečným prijímateľom – predkladateľom projektu už používaných nových strojov a zariadení za predpokladu, že k finančnému prenájomu, resp. kúpe konečným prijímateľom – predkladateľom projektu už používaných nových strojov a zariadení došlo max. 1. januára 2006. V zmluve o finančnom prenájme a o splátkovom predaji musia byť odčlenené oprávnené výdavky (splátka istiny, doprava, montáž, technické zhodnotenie a pod.) a neoprávnené výdavky (napr. poplatok za uzatvorenie zmluvy, zisk prenajímateľa, úhrada úrokov, výdavky na réžiu, poistenie a pod.), ak sú predmetom zmluvy;
3. výdavky na nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami) určených na výstavbu, resp. technické zhodnotenie stavieb, ktoré je predmetom projektu, pričom konečný prijímateľ – predkladateľ projektu si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10 % oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
4. nákup dopravných prostriedkov a dopravných zariadení s výnimkou:
 - špecializovaných vozidiel, ktoré sú svojou konštrukciou a vyhotovením určené na prepravu určitých druhov tovarov a/alebo výrobkov a/alebo ostatných produktov pre potreby doplnkovej výroby a/alebo služieb v súlade s cieľmi opatrenia (napr. vozidlá na prevážanie plti a pod.);
 - plti, malých plavidiel, vodných a snežných skútrov, štvorkoliek, bicyklov a pod. (len za účelom poskytovania služieb);
 - vlekov a pod. (len za účelom poskytovania služieb).
5. nákup zvierat;
6. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prírážky a kurzové straty;
7. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
8. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
9. vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;
10. bankové poplatky, úroky z dlhu, clá, výdavky na záruku a podobné poplatky;
11. lízingové poplatky a koeficient navýšenia, ostatné výdavky spojené so zmluvou o prenájme, napr. zisk prenajímateľa, úhrada úrokov, výdavky na réžiu, poistenie a pod.;
12. nájomné poplatky okrem splátky istiny a oprávnených výdavkov súvisiacich s obstaraním v prípade finančného prenájmu podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a v prípade kúpy prenajatej veci v zmysle Obchodného zákonníka;

13. výdavky vynaložené v hotovosti s výnimkou vlastnej práce;
14. poradenské a konzultačné služby;
15. projektová dokumentácia;
16. výroba, spracovanie a predaj produktov uvedených v zozname prílohy 1 Zmluvy o založení ES.

Neoprávnené projekty

1. projekty zamerané na hlavnú poľnohospodársku produkciu;
2. projekty zamerané na zdravotnú starostlivosť, školstvo, sociálne služby a bytovú výstavbu;
3. projekty zamerané na výrobu energie z alternatívnych zdrojov, v rámci ktorých prevažnú časť vyrobenej energie (nad 50 %) spotrebuje vo vlastnom podniku.
4. projekty zamerané na využívanie obnoviteľných zdrojov veternej, vodnej a solárnej energie.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ)²

Právnické osoby a fyzické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES)³ podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch za posledné účtovné obdobie predstavuje minimálne 30 %.

Koneční prijímatelia - predkladatelia projektu musia podnikat' v poľnohospodárskej prvovýrobe minimálne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov pred podaním ŽoNFP (projektu). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).

Ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vykazuje podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby nižší ako 30 %, ale investícia zahŕňa viac ako 10 lôžok, môže o podporu požiadať z OP KaHR, ktorý je v gescii MH SR.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok

Spôsob financovania: podielové financovanie (platba systémom refundácie)

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

Typ investície: zisková

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

– 50 % (40 % EÚ, 10 % SR) pre oblasti cieľa Konvergencia, pričom minimálne 50 %

²Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom/miestom podnikania na území Slovenskej republiky.

³Pozri kapitolu 15. Výklad pojmov.

predstavujú vlastné zdroje;

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Celková výška oprávnených výdavkov z PRV (z osi 1, 3, 4) nesmie na jeden podnik presiahnuť spravidla 12 mil. EUR bez ohľadu na opatrenie, z ktorého dostal podporu.

Demarkačné línie a kritériá s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Neprekrývanie podpory z fondov EPFRV a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast) je zabezpečené rôznou výškou podielu tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch (EPFRV – PO a FO, ktorých podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby predstavuje minimálne 30 % z celkových tržieb/príjmov, Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“) – PO a FO, ktorých podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby predstavuje menej ako 30 % z celkových tržieb/príjmov).

Demarkačné línie medzi opatreniami PRV v rámci osi 3

Prekrývanie podpory medzi opatrením 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam a opatrením 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu je zamedzené odlišnými konečnými prijímateľmi (opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – právnické a fyzické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % a opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – v prípade žiadateľov podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 %) a rozdielnymi kapacitami ubytovacích zariadení (opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – nad 10 lôžok a opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – do 10 lôžok).

Súlad s pravidlami o štátnej pomoci

Opatrenie je v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 800/2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 Zmluvy.

OPATRENIE 3.2 PODPORA ČINNOSTÍ V OBLASTI VIDIECKEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Kód opatrenia

313 Podpora činností v oblasti cestovného ruchu

Právny základ

Kapitola I, články 52 (a) (iii) a 55 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005
Príloha II, bod 5.3.3.1.3. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Cieľ

Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym aktivitám, rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít a zvyšovanie vidieckej zamestnanosti.

Tento cieľ sa bude naplňať predovšetkým prostredníctvom:

- rozširovania zdrojov príjmov vidieckeho obyvateľstva;
- tvorby nových a zachovania už existujúcich pracovných miest;
- zvyšovania informovanosti širokej verejnosti o možnostiach pobytu v zariadeniach vidieckeho cestovného ruchu.

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ:

Časť A (článok 55 b) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005)

- rekonštrukcia a modernizácia nízkokapacitných ubytovacích zariadení s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- prestavba a/alebo prístavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia kempingového ubytovania vrátane prístupových ciest v rámci areálu, spevnených parkovacích plôch, elektrických, vodovodných a kanalizačných rozvodov, oplatenia, osvetlenia a sociálnych zariadení;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných zariadení (sauna, krb, bazén a pod.).

Súčasťou stavebných investícií môžu byť aj prístupové cesty, pripojenie na inžinierske siete a úpravy v rámci areálu.

Časť B (článok 55 c) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005)

- marketing služieb vidieckeho cestovného ruchu a rozvoja regiónu.

Opis typu operácií zahrnutých v článku 55 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

V časti A. pôjde o akcie zamerané na rekonštrukciu a modernizáciu nízkokapacitných ubytovacích zariadení, prestavbu a prístavbu časti rodinných domov na nízkokapacitné ubytovanie, kempingové ubytovanie a výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu doplnkových relaxačných zariadení.

V časti B. pôjde o akcie zamerané na marketing cestovného ruchu.

Kritéria spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

Pre časť A

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS.
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
3. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v likvidácii, neprebíha voči nemu konkurzné konanie a na majetok, ktorý je predmetom projektu, neprebíha exekučné konanie. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
4. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky vykonávania alebo neoprávnene zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
5. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
6. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13 Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP najneskôr do 3 rokov od podpísania zmluvy.
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah oprávňujúci užívať predmet projektu, pretrvávajúci najmenej šesť rokov po predložení projektu s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba kempingového ubytovania, relaxačných zariadení). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte). V prípade výstavby objektov sa uvedené kritérium preukazuje pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní stavby (ak bolo vydané stavebné povolenie).
9. Ak je predmetom podpory aj rozvoj ubytovacích služieb, zrekonštruované, zmodernizované ubytovacie zariadenia a prestavané/pristavané časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov môžu mať kapacitu maximálne 10 základných lôžok v piatich izbách (každá so sociálnym zariadením – WC a sprcha, resp. vaňa a maximálne dvomi základnými lôžkami) a minimálne spoločnú kuchynku. V prípade budovania stravovacích priestorov tieto musia pokrývať len kapacitu ubytovaných osôb a musia byť prístupné len ubytovaným osobám.
10. Relaxačné objekty vybudované, zrekonštruované, resp. zmodernizované v rámci tohto opatrenia musia pokrývať len kapacitu ubytovaných osôb a musia byť prístupné ubytovaným osobám.

11. Ubytovacie objekty vybudované v rámci tohto opatrenia musia byť prístupné a slúžiť verejnosti a musia spĺňať podmienky vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried.
12. V prípade rekonštrukcie a modernizácie nízko kapacitných ubytovacích zariadení konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí preukázať zaplatenie dane z príjmu fyzickej osoby za predchádzajúce účtovné obdobie. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu zároveň preukáže, že v predchádzajúcom účtovnom období vykonával podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania ubytovacích služieb. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte).
13. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný postupovať v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1998/2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc de minimis (pozri kapitolu 15.. Výklad pojmov). Preukazuje pri podaní ŽoNFP (projektu).
14. Po ukončení projektu je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu v Agentúre pre rozvoj vidieka, ktorá je hosťiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od predloženia poslednej ŽoP, resp. po jej zriadení.
15. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielného financovania.

Pre časť B

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS.
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
3. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v likvidácii, neprebíha voči nemu konkurzné konanie a na majetok, ktorý je predmetom projektu, neprebíha exekučné konanie. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
4. Predmet projektu (v prípade budovania informačných a komunikačných technológií) môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
5. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí využívať predmet projektu (v prípade budovania informačných a komunikačných technológií) najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jeho povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnene zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovať, že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP najneskôr do 3 rokov od podpísania zmluvy.

8. Realizáciou projektov musí byť zabezpečená propagácia aktivít členov zväzu, resp. profesijného združenia. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a najmenej päť rokov po podpise Zmluvy.
9. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky pre časť A (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov pre časť A)

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
3. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).

Oprávnené výdavky pre časť B (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov pre časť B)

1. výdavky súvisiace s prípravou a tlačou propagačných materiálov;
2. výdavky súvisiace s aktívnou účasťou prijímateľa podpory a jeho členov na zahraničných (v rámci EÚ) i domácich veľtrhoch a výstavách cestovného ruchu;
3. výdavky na vybudovanie informačných a komunikačných technológií;
4. výdavky súvisiace so zabezpečením systému udeľovania Znakú kvality;
5. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).

Neoprávnené výdavky pre časť A

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu MAS (výdavky, dodacie listy a preberacie protokoly pred udelením Štatútu MAS), evidencia začatia stavebných prác v stavebnom denníku pred udelením Štatútu MAS);
2. nákup použitého majetku;
3. nákup karavanov a dopravných prostriedkov;
4. nákup nehnuteľností;
5. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prírážky a kurzové straty;
6. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
7. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
8. vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;
9. bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
10. lízingové poplatky a koeficient navýšenia;
11. nájomné poplatky;
12. výdavky vynaložené v hotovosti s výnimkou vlastnej práce;
13. poradenské a konzultačné služby;
14. projektová dokumentácia;
15. pri kempingovom ubytovaní výdavky na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu chatiek;
16. výdavky na kúpu a zapožičiavanie športových, rekreačných a relaxačných potrieb.

Neoprávnené výdavky pre časť B

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu MAS (výdavky, dodacie listy a preberacie protokoly pred udelením Štatútu MAS), evidencia začatia stavebných prác v stavebnom denníku pred udelením Štatútu MAS);
2. nákup použitého majetku;
3. nákup dopravných prostriedkov;
4. nákup nehnuteľností;
5. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prirážky a kurzové straty;
6. daň z pridanej hodnoty okrem prípadov uvedených v bode 3a) článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, t. j. s výnimkou nenávratnej DPH, ak ju znáša zdaniteľná osoba;
7. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
8. vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;
9. bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
10. lízingové poplatky a koeficient navýšenia;
11. nájomné poplatky;
12. poradenské a konzultačné služby;
13. projektová dokumentácia;
14. výdavky na účasť na zahraničnom veľtrhu, ktorá je v jednom kalendárnom roku tretia a ďalšia;
15. výdavky na účasť na zahraničnom veľtrhu a výstave cestovného ruchu štvrtého a ďalšieho účastníka.

Neoprávnené projekty pre časť A

1. projekty zamerané na sociálne služby a bytovú výstavbu;
3. projekty realizované v obciach nad 20 000 obyvateľov (neuplatňuje sa v prípade, ak v danom okrese je nezamestnanosť vyššia ako 20 %);
4. projekty zamerané na aktivity nesúvisiace s nízkokapacitným ubytovaním.

Neoprávnené projekty pre časť B

1. projekty zamerané na vlastnú komerčnú činnosť.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ) pre časť A⁴

Fyzické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti cestovného ruchu, v prípade konečných prijímateľov – predkladateľov projektov podnikajúcich aj v oblasti poľnohospodárstva ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 %.

Ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vykazuje podiel tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby nižší ako 30 %, ale investícia zahŕňa viac ako 10 lôžok, môže o podporu požiadať z OP KaHR, ktorý je v gescii MH SR.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

⁴Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným miestom podnikania na území Slovenskej republiky.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ) pre časť B⁵

Právnické osoby združujúce subjekty pôsobiace v oblasti vidieckeho cestovného ruchu.
Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Druh podpory pre časť A

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: podielové financovanie (platba systémom refundácie)
V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie .
Typ investície: zisková

Druh podpory pre časť B

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: plné financovanie (platba systémom refundácie)
Typ investície: nezisková

Intenzita pomoci pre časť A

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:
– 50 % (40 % EÚ, 10 % SR) pre oblasti cieľa Konvergencia, pričom minimálne 50 % predstavujú vlastné zdroje;
– 30 % (16,5 % z EÚ, 13,5% SR) pre Ostatné oblasti, pričom minimálne 70 % predstavujú vlastné zdroje.

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Maximálna výška celkovej podpory de minimis, ktorú konečný prijímateľ – predkladateľ projektu dostal počas troch predchádzajúcich rozpočtových rokov z akýchkoľvek verejných zdrojov (aj mimo PRV) nesmie presiahnuť 200 000 EUR, a to bez ohľadu na to v akej forme sa poskytla alebo či je poskytovaná čiastočne alebo úplne zo zdrojov Spoločenstva.

Intenzita pomoci pre časť B

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:
– 100 % (80 % EÚ, 20 % SR) v oblastiach cieľa Konvergencia;
– 100 % (55 % EÚ, 45 % SR) v Ostatných oblastiach.

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

⁵ Subjekty s právnou subjektivitou a oficiálne zaregistrovaným sídlom na území Slovenskej republiky.

Demarkačné línie a kritériá s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Program rozvoja vidieka SR (EPFRV)	Podpora vidieckeho cestovného ruchu, predovšetkým podporou nízkokapacitného ubytovania (do 10 lôžok), v prípade žiadateľov podnikajúcich v poľnohospodárstve ich podiel príjmov na celkových príjmoch musí byť nižší ako 30 %.
OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (EFRR)	Podpora len projektov komplexných centier cestovného ruchu s celoročným využitím pre podnikateľské subjekty s podielom príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových príjmoch do 30 %.

Demarkačné línie medzi opatreniami PRV v rámci osi 3

Prekrývanie podpory medzi opatrením 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu a opatrením 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam je zamedzené odlišnými konečnými prijímateľmi (opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – v prípade žiadateľov podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 % a opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – právnické a fyzické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 %) a rozdielnymi kapacitami ubytovacích zariadení (opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – do 10 lôžok a opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam – nad 10 lôžok).

Súlad s pravidlami o štátnej pomoci

Opatrenie v časti A. je v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1998/2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES na pomoc de minimis.

OS 3: KVALITA ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH A DIVERZIFIKÁCIA VIDIECKEHO HOSPODÁRSTVA

PRIORITA: ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

SKUPINA OPATRENÍ 3.4 OBNOVA A ROZVOJ OBCÍ, OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI A SLUŽIEB

Kódy opatrení

321 Základné služby pre ekonomiku a vidiecke obyvateľstvo
322 Obnova a rozvoj dedín

Právny základ

Kapitola I, články 52 bod (b) i, ii) a 56 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005
Príloha II, body 5.3.3.2.1. a 5.3.3.2.2. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Cieľ

Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií a tým zabezpečenie vyššej atraktivity vidieckych oblastí, zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach.

Tento cieľ sa bude naplňovať predovšetkým prostredníctvom:

- bezpečnejšieho a lepšieho prístupu do vidieckych oblastí;
- zlepšenia stavu vodovodných a kanalizačných systémov;
- vytvárania podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb (lepšie priestory pre spolkovú činnosť, zriadenie pripojenia na internet, vzdelávacie aktivity a pod.);
- realizovania ďalších aktivít súvisiacich so zlepšením životných podmienok vidieckeho obyvateľstva (rekreačné zóny, amfiteátre, tržnice, autobusové zastávky, cyklotrasy a pod.).

OPATRENIE 3.4.1 ZÁKLADNÉ SLUŽBY PRE VIDIECKE OBYVATEĽSTVO

Kód opatrenia

321 Základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo

Právny základ

Kapitola I, články 52 bod (b) (i), a 56 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005
Príloha II, bod 5.3.3.2.1. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- rekonštrukcia a modernizácia rekreačných zón;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk (vrátane krytých a zázemí týchto ihrísk), tržníc (vrátane krytých), autobusových zastávok a pod., (napr. obecných rozhlasov);
- rekonštrukcia a modernizácia obecných stavieb (napr. obecný úrad, kultúrny dom, dom smútku) a objektov spoločenského významu (napr. amfiteátre) vrátane ich okolia (okrem stavieb a budov evidovaných na Ministerstve kultúry SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO) vrátane zriadenia pripojenia na internet.

Typ podporných aktivít

- rekonštrukcia a modernizácia miestnej infraštruktúry;

- rekonštrukcia a modernizácia stavieb a objektov spoločenského významu;
- investície do objektov podporujúcich voľno časové aktivity.

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS..
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v nútenej správe. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
3. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnene zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
5. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení , kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP najneskôr do troch rokov od podpísania zmluvy.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí prostredníctvom stavebného povolenia, resp. iného právneho úkonu (ohlásenie stavebnému úradu v zmysle zákona č. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) preukázať oprávnenie užívať predmet projektu s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba nových športových ihrísk). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte), najneskôr však pred podpisom zmluvy. V prípade vykonávania udržiavacích prác, na ktoré nie je potrebné ani ohlásenie stavebnému úradu (§ 139b, ods. 15. zák. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) musí konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah užívať predmet projektu pri podaní ŽoNFP (projektu). V prípade pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom projektu, preukáže konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP, ktorá súvisí s nadobudnutím pozemkov do vlastníctva. V prípade nákupu pozemkov určených pre výstavbu objektov, ktoré sú predmetom projektu, konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní objektov, ktoré sú predmetom projektu.
8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí užívať predmet projektu najmenej 6 rokov po predložení ŽoNFP (projektu) (deklaruje čestným prehlásením pri podaní ŽoNFP (projektu)).
9. Po ukončení projektu je konečný prijímateľ podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu do Agentúry pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od podania poslednej ŽoP, resp. po jej zriadení.

10. Všetky objekty podporené z verejných zdrojov v rámci projektu musia byť prístupné verejnosti.
11. Projekt musí mať neziskový charakter.
12. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť doklady súvisiace s vykonaním verejného obstarávania v súlade s Usmernením, kapitolou 8. Hodnotenie a výber ŽoNFP (projektov) konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v rámci implementácie stratégie a kapitolou 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb pri podaní ŽoNFP.
13. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielného financovania.

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov)

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
3. výdavky spojené s obstarávaním podľa zákona o verejnom obstarávaní;
4. výdavky spojené s vypracovaním projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania;
5. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).

Výška výdavkov uvedených v bode 3 a 4 nesmie presiahnuť 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Oprávnené výdavky podmienené schválením zmien Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 v EK

6. výdavky spojené s externým manažmentom pri implementácii projektu.

Výška výdavkov uvedených v bode 6 nesmie presiahnuť 3 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt a žiadateľ preukazuje ich vynaloženie v rámci poslednej ŽOP.

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny (s výnimkou výdavkov na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania, kde sú výdavky oprávnené od 1.1.2007) ;
2. výdavky na verejné obstarávanie a výdavky na vypracovanie projektovej dokumentácie presahujúce 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt;
3. nákup použitého majetku;
4. nákup dopravných prostriedkov a dopravných zariadení;
5. výdavky na nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami) určených na výstavbu, resp. technické zhodnotenie stavieb, ktoré je predmetom projektu, pričom konečný prijímateľ – predkladateľ projektu si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10 % oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
6. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prírážky a kurzové straty;
7. daň z pridanej hodnoty;
8. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);

9. vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;
10. bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
11. nájomné poplatky;
12. výdavky vynaložené v hotovosti s výnimkou vlastnej práce;
13. poradenské a konzultačné služby;
14. výdavky na vypracovanie územno-plánovacej dokumentácie;
15. výdavky na vnútorné vybavenie administratívnych priestorov obecných úradov.

Neoprávnené projekty

1. projekty zamerané na vytváranie zisku⁶;
2. projekty zamerané na zdravotnú starostlivosť, bytovú, sociálnu a školskú problematiku.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ)

Koneční prijímatelia aktivít skupiny opatrení 3.4 Obnova rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb ako súčasť projektov realizovaných miestnymi akčnými skupinami, zahŕňajú aj obec, ktorá je pólom rastu, resp. obce ktoré sú pólmi rastu. Z podpory sú však vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000⁷.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: plné financovanie
Typ investície: nezisková (pozri kapitolu 15. Výklad pojmov)
Oblasť podpory: celé územie SR, avšak obce nespádajúce do oblasti cieľa
Konvergencia len v prípade, že sú homogénnou súčasťou MAS, ktorá je registrovaná v oblastiach cieľa Konvergencia.

Maximálna výška podpory

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 % (80 % EÚ, 20 % SR) v cieľi Konvergencia
- 100% (55 % EÚ, 45 % SR) pre Ostané oblasti

⁶ Napr. v prípade rekonštrukcie a modernizácie obecných stavieb žiadateľ uvedené stavby ani ich časti nemôže prenajímať na podnikateľské účely.

⁷ Obec môže byť súčasťou MAS, ale nemôže byť konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, avšak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z tejto obce môže predkladať ŽoNFP v rámci implementácie stratégie).

Poskytovanie záloh konečným prijímateľom – predkladateľom projektu

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu z EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

V zmysle článku 56 nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006 sa poskytne záloha konečným prijímateľom – predkladateľom projektu na základe ich žiadosti a to maximálne do výšky 20 % zo schválených oprávnených výdavkov. Jej vyplatenie podlieha zriadeniu bankovej záruky, rovnocennej alebo písomnej záruky zo strany konečného prijímateľa. Jej akceptovateľnosť platobnou agentúrou bude podliehať ustanoveniam vyplývajúcim z legislatívy SR.

Demarkačné línie a kritéria s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Neprekryvanie podpory z fondov EPFRV a EFRR je zabezpečené rozdelením podpory obciam podľa zaradenia, resp. nezaradenia do pólov rastu (EPFRV – obce mimo inovačných a kohéznych pólov rastu, EFRR – obce, ktoré sú inovačnými a kohéznymi pólmi rastu. Osobitne sa tu rieši i problematika separovaných a segregovaných rómskych osídlení).

Súlad s pravidlami o štátnej pomoci

Nakoľko koneční prijímatelia podpory sú len obce (verejný sektor) a podporované budú len neziskové typy investícií, na dané opatrenie sa nevzťahujú pravidlá o štátnej pomoci.

OPATRENIE 3.4.2 OBNOVA A ROZVOJ OBCÍ

Kód opatrenia

322 Obnova a rozvoj dedín

Právny základ

Kapitola I, článok 52 bod (b) (ii) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005

Príloha II, bod 5.3.3.2.2. nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006

Rozsah a činnosti

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vodovodov a kanalizácie (vrátane ČOV – zákon 442/2002 Z. z., § 2, ods. b);
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, cyklotrás, verejného osvetlenia (**upozornenie: finančné prostriedky na zlepšenie technického stavu verejného osvetlenia je možné získať i v rámci opatrenia 2.2 Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast**), verejných priestranstiev a parkov.

Typ podporených aktivít

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnej technickej infraštruktúry (dopravná infraštruktúra, vodohospodárska infraštruktúra a ďalšia technická infraštruktúra);
- zlepšenie vzhľadu obcí (verejné priestranstvá, parky).

Kritériá spôsobilosti

Oprávnenosť projektov na financovanie z PRV je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti, stanovených pre toto opatrenie, kritérií spôsobilosti, ktoré sú uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS.

1. Podpora z PRV môže byť použitá len na projekty realizované na území SR a v rámci územia pôsobnosti MAS .
2. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je v nútej správe. Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte) a následne pri ŽoP formou čestného vyhlásenia.
3. Investícia sa musí využívať najmenej päť rokov po podpise zmluvy, pričom nesmie prejsť podstatnou zmenou, ktorá:
 - a) ovplyvní jej povahu alebo podmienky využívania alebo neoprávnene zvýhodní akýkoľvek podnik alebo verejný subjekt,
 - b) vyplýva buď zo zmeny povahy vlastníctva položky infraštruktúry, alebo ukončenia alebo premiestnenia výrobnéj činnosti.
4. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí deklarovat', že pre každý vybraný projekt sa použije iba jeden zdroj financovania z EÚ alebo z národných zdrojov. Preukazuje sa formou čestného vyhlásenia pri ŽoNFP (projekte).
5. Projekt môže byť predmetom záložného práva za podmienok stanovených v Usmernení, kapitole 13. Ochrana majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu.
6. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť poslednú ŽoP najneskôr do troch rokov od podpísania zmluvy.
7. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí prostredníctvom stavebného povolenia, resp. iného právneho úkonu (ohlásenie stavebnému úradu v zmysle zákona č. 50/76 Zb.

v znení neskorších predpisov) preukázať oprávnenie užívať predmet projektu s výnimkou špecifických prípadov (napr. výstavba nových športových ihrísk). Preukazuje sa pri ŽoNFP (projekte), najneskôr však pred podpisom zmluvy. V prípade vykonávania udržiavacích prác, na ktoré nie je potrebné ani ohlásenie stavebnému úradu (§ 139b, ods. 15. zák. 50/76 Zb. v znení neskorších predpisov) musí konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah užívať predmet projektu pri podaní ŽoNFP (projeku). V prípade pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom projektu, preukáže konečný prijímateľ – predkladateľ projektu vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP, ktorá súvisí s nadobudnutím pozemkov do vlastníctva. V prípade nákupu pozemkov určených pre výstavbu objektov, ktoré sú predmetom projektu, konečný prijímateľ – predkladateľ projektu preukáže vlastnícky vzťah k pozemkom pri podaní prvej ŽoP po skolaudovaní objektov, ktoré sú predmetom projektu

8. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí užívať predmet projektu najmenej 6 rokov po predložení ŽoNFP (projeku) (deklaruje čestným prehlásením pri podaní ŽoNFP (projeku)).
9. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nesmie predmet projektu prenajať tretej osobe po dobu platnosti Zmluvy o poskytnutí NFP.
10. Po ukončení projektu je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu podpory povinný zaregistrovať podporenú aktivitu do Agentúry pre rozvoj vidieka, ktorá je hostiteľským orgánom Národnej siete rozvoja vidieka do 3 mesiacov od podania poslednej ŽoP, resp. po jej zriadení.
11. Všetky objekty podporené z verejných zdrojov v rámci projektu musia byť prístupné verejnosti.
12. Projekt musí mať neziskový charakter.
13. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu musí predložiť doklady súvisiace s vykonaním verejného obstarávania v súlade s Usmernením, kapitolou 8. Hodnotenie a výber ŽoNFP (projektov) konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v rámci implementácie stratégie a kapitolou 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov) pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb pri podaní ŽoNFP.
14. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z územia tzv. „zmiešanej MAS“ musí predkladať projekt podľa miesta realizácie samostatne pre oblasti cieľa Konvergencia a samostatne pre Ostatné oblasti z dôvodu rozdielneho financovania.

Kritéria pre uznanosť výdavkov

Oprávnené výdavky (s výnimkou obmedzení citovaných v rámci neoprávnených výdavkov)

1. investície do dlhodobého hmotného majetku;
2. investície do dlhodobého nehmotného majetku;
3. výdavky spojené s obstarávaním podľa zákona o verejnom obstarávaní;
4. výdavky spojené s vypracovaním projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania;
5. vlastná práca (iba mzdy vrátane odvodov).

Výška výdavkov uvedených v bode 3 a 4 nesmie presiahnuť 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Oprávnené výdavky podmienené schválením zmien Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 v EK

6. výdavky spojené s externým manažmentom pri implementácii projektu.

Výška výdavkov uvedených v bode 6 nesmie presiahnuť 3 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt a žiadateľ preukazuje ich vynaloženie v rámci poslednej ŽOP.

Neoprávnené výdavky

1. výdavky vynaložené pred udelením Štatútu Miestnej akčnej skupiny (s výnimkou výdavkov na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania, kde sú výdavky oprávnené od 1.1.2007);
2. výdavky na verejné obstarávanie a výdavky na vypracovanie projektovej dokumentácie presahujúce 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt;
3. nákup použitého majetku;
4. nákup dopravných prostriedkov a dopravných zariadení;
5. výdavky na nákup nehnuteľností s výnimkou nákupu pozemkov (pod stavbami) určených na výstavbu, resp. technické zhodnotenie stavieb, ktoré je predmetom projektu, pričom konečný prijímateľ – predkladateľ projektu si môže uplatniť výdavky na nákup pozemkov v hodnote zistenej znaleckým posudkom, max. však do výšky 10 % oprávnených výdavkov na výstavbu, resp. technické zhodnotenie príslušných stavieb;
6. refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá, dovozné prirážky a kurzové straty;
7. daň z pridanej hodnoty;
8. prevádzkové výdavky (napr. výdavky na opravy a údržbu);
9. vlastná práca vyjadrená peňažnou hodnotou nad 30 % z ceny materiálu zakúpeného a použitého na oprávnenú investíciu realizovanú vlastnou prácou;
10. bankové poplatky, úroky z dlhu, výdavky na záruku a podobné poplatky;
11. nájomné poplatky;
12. výdavky vynaložené v hotovosti s výnimkou vlastnej práce;
13. poradenské a konzultačné služby;
14. výdavky na vypracovanie územno-plánovacej dokumentácie.

Neoprávnené projekty

1. projekty zamerané na vytváranie zisku.

Konečný prijímateľ (oprávnený žiadateľ)

Koneční prijímatelia aktivít skupiny opatrení 3.4 Obnova rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb ako súčasť projektov realizovaných miestnymi akčnými skupinami, zahŕňajú aj obec, ktorá je pólom rastu, resp. obce ktoré sú pólmi rastu. Z podpory sú však vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000⁸.

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu budú definovaní vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS a to v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia MAS spolu s konečnými prijímateľmi (oprávnenými žiadateľmi) finančnej pomoci v rámci tohto opatrenia.

⁸ Obec môže byť súčasťou MAS, ale nemôže byť konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, avšak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu z tejto obce môže predkladať ŽoNFP v rámci implementácie stratégie).

Druh podpory

Druh podpory: nenávratný finančný príspevok
Spôsob financovania: plné financovanie
Typ investície: nezisková
Oblasť podpory: celé územie SR, avšak obce nespádajúce do oblasti cieľa Konvergencia len v prípade, že sú homogénnou súčasťou MAS, ktorá je registrovaná v oblastiach cieľa Konvergencia.

Maximálna výška podpory

Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt je uvedená vo Výzve implementáciu stratégie, ktorú zverejní príslušná MAS.

Intenzita pomoci

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov:

- 100 % (80 % EÚ, 20 % SR) v ciele Konvergencia
- 100% (55 % EÚ, 45 % SR) pre Ostané oblasti

Poskytovanie záloh konečným prijímateľom – predkladateľom projektov

V rámci organizačného zabezpečenia financovania výdavkov poskytnutých konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektov EPFRV a pri predkladaní ŽoP sa konečný prijímateľ – predkladateľ projektu riadi podmienkami Usmernenia, kapitoly 9. Finančné riadenie.

V zmysle čl. 56 nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006 sa poskytne záloha konečným prijímateľom – predkladateľom projektov na základe ich žiadosti a to maximálne do výšky 20 % zo schválených oprávnených výdavkov. Jej vyplatenie podlieha zriadeniu bankovej záruky, rovnocennej alebo písomnej záruky zo strany konečného prijímateľa – predkladateľa projektu. Jej akceptovateľnosť platobnou agentúrou bude podliehať ustanoveniam vyplývajúcim z legislatívy SR.

Demarkačné línie a kritéria s ostatnými finančnými nástrojmi EÚ

Podporou obcí nezaradených do pólov rastu je zabezpečené, že podpora z fondov EPFRV a EFRR sa nebude prekrývať.

Demarkačné línie medzi opatreniami 3.4.1 a 3.4.2

Striktným dodržiavaním oprávnených činností stanovených v opatreniach 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí je zabezpečené neprekrývanie podpôr medzi týmito opatreniami.

POKYNY NA VYPRACOVANIE TABULKOVEJ PROJEKTU VO FORMÁTE ECXEL

Formulár Žiadosti o nenávratný finančný príspevok je vypracovaný pre každé opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4 a osobitne. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný dodržať stanovenú formu z dôvodu objektívneho a transparentného

posúdenia ŽoNFP (projektu). V prípade, že nedodrží stanovenú formu a nebude možné vykonať záverečné posúdenie a vyhodnotenie ŽoNFP (projektu) v zmysle stanovených podmienok v Usmernení pre administráciu osi 4 Leader a v Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 a/alebo v Dodatkoch k Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 (ďalej len „Príručka a/alebo Dodatky“), bude vyzvaný k doplneniu údajov, resp. k upraveniu do predpísanej formy. Do odstránenia nedostatkov bude ŽoNFP (projekt) zo strany príslušnej MAS a Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej len „PPA“) pozastavená. Vypracovanie finančného plánu sa vzťahuje na opatrenia: 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam a 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – Časť A. Pri tvorbe podnikateľského plánu sa treba zamerať na čo najstručnejšiu formu predstavenia kľúčových faktorov projektu a uvádzať skutočnosti, ktoré sú podložené faktami a priloženou dokumentáciou. Neuvádzať skutočnosti bez vypovedacej schopnosti. Podnikateľský plán musí vo forme zrozumiteľnej a prehľadnej preukázať reálnosť a jednoznačnú uskutočniteľnosť projektu, pokiaľ ide o jeho realizáciu a dokončenie. Zároveň musí podnik preukázať ekonomickú životaschopnosť, reálnosť stanovených cieľov a zvýšenie konkurencieschopnosti podniku po ukončení realizácie projektu. Finančný plán podniku konečný prijímateľ – predkladateľ projektu zostavuje na obdobie 5-tich rokov. Pri zostavovaní finančného plánu podniku konečný prijímateľ – predkladateľ projektu zahŕňa do plánu všetky doteraz uskutočnené investície, ktoré sa v budúcich rokoch budú odpisovať, pričom pri investičných dotáciách uvádza v príslušných riadkoch aj rozpúšťanie dotácií. Je vhodné z dôvodu presnejšieho stanovenia finančného plánu podniku vypracovať si pomocné tabuľky odpisovania investícií a rozpúšťania dotácií. Investícia sa začína odpisovať v tom roku, keď bude investičný majetok zaradený do používania, pričom treba uviesť zvolený spôsob odpisovania. Pri odpisoch sa uvažuje o daňových odpisoch v súlade s § 26 až § 29 zákona o dani z príjmov. Vo finančnom pláne konečný prijímateľ – predkladateľ projektu uvedie aj záväzky voči bankám a iným veriteľom.

K prepočtu minimálne 30 %-tného podielu tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových príjmoch /tržbách za posledný účtovný rok pred podaním žiadosti konečný prijímateľ – predkladateľ projektu započíta aj príjmy z poskytovaných dotácií v rámci:

A. Priamych platieb v rátane doplatkov k priamym platbám

- jednotná platba na plochu;
- podpora na energetické plodiny;
- osobitná platba na cukor;
- prechodná platba na rajčiaky;
- osobitná platba na ovocie a zeleninu;
- platba na plodiny na ornej pôde;
- platba na chmeľ;
- platba na vybrané druhy tabaku;
- platba na veľkú dobyčiu jednotku.

B. Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 priame podpory z osi 2

- platby za hospodárenie v znevýhodnených oblastiach (LFA);
- agroenvironmentálne platby;

- platby za prvé zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy;
- platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde a lesnej pôde;
- platby za životné podmienky zvierat;
- platby za lesnícko-environmentálne opatrenia.

C. Plánu rozvoja vidieka SR 2004 – 2006

- agroenvironment a životné podmienky zvierat;
- zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

D. Štátna pomoc

- náhrady za živelné pohromy v zmysle Nariadenia vlády SR č. 369/2007 Z. z., § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 18, § 19, § 20, § 25, § 26, § 27, § 28.

V prípade, ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu v stanovenom termíne nedoloží požadované doklady v zmysle výzvy na doplnenie žiadosti od príslušnej MAS, resp. PPA, projekt bude z ďalšieho spracovania vyradený z dôvodu nekompletnosti, nakoľko konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nepreukázal MAS a PPA pravdivosť ním uvádzaných údajov a informácií o spôsobe financovania predloženého projektu.